

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

100 EĞİTİMİN
YÜZYILI

Sayı : E-32661919-610- **136**
Konu : Yazılı Soru Önergelerinin Cevabı

7/42768 Gk 138

01.06.2026

7/43024 Gk 143

7/43139-43140

Gk 143

7/43145 Gk 143

7/43266-43267

Gk 143

7/43274-43276

Gk 143

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi :a) 09/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836037 sayılı yazınız.
b) 21/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1841955 sayılı yazınız.
c) 21/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1842000 sayılı yazınız.
ç) 21/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1842012 sayılı yazınız.
d) 24/04/2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1843513 sayılı yazınız.

Bakanlığımıza İlgi (a-b-c-ç-d)'de kayıtlı yazılarla iletilen Ankara Milletvekili Aylin YAMAN'ın 7/42768, Uşak Milletvekili Ali KARAOBA'nın 7/43024, İstanbul Milletvekili Suat ÖZÇAĞDAŞ'ın 7/43139 ve 7/43140, Burdur Milletvekili İzzet AKBULUT'un 7/43145, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk GERGERLİOĞLU'nun 7/43266 ve 7/43267, Kahramanmaraş Milletvekili Zuhale KARAKOÇ'un 7/43274, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk TÜRKOĞLU'nun 7/43275, Çanakkale Milletvekili İsmet GÜNEŞHAN'ın 7/43276, Ankara Milletvekili Deniz DEMİR'in 7/43422 ile İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın TÜRELİ'nin 7/43423 esas numaralı yazılı soru önergeleri incelenmiş olup konuya ilişkin bilgiler Ek'te sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Yusuf TEKİN
Millî Eğitim Bakanı

Ek: Bilgi (23 Sayfa)

7/43422-43423
Gk 145

ANKARA MİLLETVEKİLİ AYLİN YAMAN'IN 7/42768 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN BİLGİ

Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim gören otizmliler ve diğer özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin eğitim süreçlerini desteklemek amacıyla, Bakanlığımızca okul yöneticileri ile sınıf ve branş öğretmenlerine yönelik merkezi ve mahalli düzeyde yüz yüze ve uzaktan hizmet içi eğitim faaliyetleri sürekli olarak düzenlenmektedir. Öğretmenlerin uygulamada başvurabilecekleri temel kaynaklar oluşturmak üzere “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Tüm Öğretmenler İçin Yol Haritası Kılavuzu” ile problem davranışların azaltılmasına yönelik bilimsel stratejiler barındıran “Özel Eğitimde Davranış Değiştirme Uygulama Rehberi” hazırlanmıştır. Teknolojinin imkânlarından yararlanılarak öğretmenlerin mesleki gelişimlerini zaman ve mekândan bağımsız sürdürebilmeleri için Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA) üzerinden Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Hazırlama Semineri ile Kaynaştırma/Bütünleştirme Kapsamında Sunulan Destek Eğitim Odası Hizmetinde Eğitim Uygulamaları Semineri uzaktan eğitim formatında erişime açılmıştır. Bunun yanı sıra, kaynaştırma/bütünleştirme uygulamalarında görev alan öğretmenlerin yeterliliklerini artırmak amacıyla yasal dayanaklar, tanılama süreci, bireyselleştirilmiş eğitim programı, farklılaştırılmış öğretim, sınıf yönetimi ve öğretim düzenlemeleri gibi on üç temel konuyu kapsayan Bütünleştirici Eğitim Modülleri projesi hayata geçirilmiş ve zenginleştirilmiş dijital içeriklerle yayımlanmıştır. Tüm bu uzaktan eğitim ve dijital içerik çalışmalarına ek olarak, otizm spektrum bozukluğu başta olmak üzere çeşitli alanlarda uzman akademisyenlerin katılımıyla ihtiyaç odaklı yüz yüze kurslar ve çalıştaylar yoluyla personelin alana ilişkin donanımlarının artırılması sağlanmaktadır.

Dünya Otizm Farkındalık Günü kapsamında;

2022 yılında, otizmliler bireylere yönelik toplumsal farkındalığın artırılması amacıyla Genel Müdürlüğümüzce çeşitli dijital içerik çalışmaları yürütülmüştür. Bu kapsamda günün anlam ve önemine dikkat çekmek amacıyla hazırlanan afiş Genel Müdürlüğümüzün resmî web sitesi ve sosyal medya hesaplarında paylaşılmış; ayrıca dönemin Millî Eğitim Bakanı Mahmut Özer tarafından yapılan açıklamaların yer aldığı içerik de aynı mecralarda yayımlanarak kamuoyunun bilgilendirilmesine katkı sağlanmıştır.

2023 yılında, otizm konusunda farkındalık oluşturmak ve otizmliler bireylerin karşılaştıkları sorunlara dikkat çekmek amacıyla Ankara ili Çankaya ilçesinde bulunan Yusuf Karaman Özel Eğitim Uygulama Okulunda etkinlik gerçekleştirilmiş olup Genel Müdürlüğümüzü temsilen programa katılım sağlanmıştır. Program kapsamında öğrenciler tarafından hazırlanan çalışmaların yer aldığı serginin açılışı yapılmış; baskı çalışmaları, ritim grubu gösterisi, okul bahçesinde ağaç dikimi ve balon uçurma etkinlikleri düzenlenmiştir.

2024 yılında, otizmliler bireylere yönelik toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılması amacıyla Ankara Sincan Özel Eğitim Uygulama Okulunda (I-II. Kademe) etkinlik gerçekleştirilmiş olup Genel Müdürlüğümüzü temsilen programa katılım sağlanmıştır. Program kapsamında öğrenciler tarafından hazırlanan çalışmaların yer aldığı sergi gezilmiş, günün anısına baskı çalışması yapılmış; okulun kütüphane ve uygulama evi ziyaret edilerek sınıf içi etkinlikler yerinde incelenmiştir. Ayrıca şiir dinletisi, masa tenisi etkinliği ve öğrencilerin gelişimsel özelliklerine uygun hazırlanan eğitsel materyallerin incelenmesine yer verilmiş, etkinlik kırmızı balonların uçurulması ile sona ermiştir.

2025 yılında, Genel Müdürlüğümüzce Ankara Yenimahalle Şehit Salih Cibir Özel Eğitim Uygulama Okulunda farkındalık etkinliği gerçekleştirilmiş olup Genel Müdürlüğümüzü

temsilen programa katılım sağlanmıştır. Etkinlikte, otizmlili bireylerin toplumsal yaşama katılımına yönelik farkındalık oluşturulmasına yer verilmiş; program kapsamında sevgi çemberi oluşturularak birlik ve dayanışma vurgulanmıştır. Ayrıca deneyim paylaşımı ve şiir dinletisinin yanı sıra öğrencilerin aktif katılımıyla çiçek ve fide dikimi yapılmış, duysal ihtiyaçlara yönelik hazırlanan stantlar ziyaret edilerek gerçekleştirilen uygulamalar incelenmiştir. Bununla birlikte öğrencilerin günlük yaşam becerilerini desteklemeye yönelik oluşturulan uygulama evi hizmete açılmış ve özel eğitim alanındaki çalışmalara ilişkin farkındalık artırıcı faaliyetler gerçekleştirilmiştir.

2026 yılında, Bakanlığımız Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünce Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesinde farkındalık etkinliği gerçekleştirilmiştir. Kütüphaneler Haftası kapsamında düzenlenen etkinlikte, özel eğitim öğrencilerinin katılımıyla kitap inceleme çalışmaları, kuklalarla canlandırmalı kitap okuma etkinliği ve küçük tualler üzerine boyama çalışmaları gerçekleştirilmiştir. Etkinlik aracılığıyla öğrencilerin iletişim ve dil becerilerinin, sosyal etkileşimlerinin, okuma farkındalıklarının ve özgüven ile bağımsızlık duygularının desteklenmesine yönelik uygulamalara yer verilmiştir.

Yapılan etkinliklerin yanında Bakanlığımızca yıl boyunca otizmi olan öğrencilerin kaliteli eğitim almaları amacıyla çalışmalar kesintisiz şekilde yürütülmektedir. Bu kapsamda öğretmenlerimize yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenmekte; öğrencilerin eğitsel süreçlerini desteklemek amacıyla yazılı, görsel ve işitsel dijital içerikler hazırlanmaktadır. Özellikle Bütünleştirici Eğitim Modülleri (BÜTEM) projesi ile öğretmenlerin dijital platformlar üzerinden zengin eğitim içeriklerine erişimi sağlanmıştır.

Bakanlığımıza bağlı okul/kurumlarımızda öğrenim gören tüm öğrencilere olduğu gibi özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin akran zorbalığına maruz kalmasını önlemek amacıyla rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında okul aile iş birliğinde önleyici çalışmalar yürütülmektedir. Okullarda eğitim öğretime devam eden tüm öğrencilere yönelik uygulanan sosyal duysal beceri programları ile empati, farklılıklara saygı, iletişim ve problem çözme becerileri geliştirilmekte böylece kapsayıcı bir okul ikliminin oluşturulması hedeflenmektedir. Ayrıca akran zorbalığına ilişkin farkındalık programları, sınıf rehberlik etkinlikleri, öğretmen ve veli eğitimleri aracılığıyla öğrencilerin özel eğitim ihtiyacı olan bireylere yönelik anlayış geliştirmeleri sağlanmaktadır. Otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler için ise ihtiyaçlarına göre uyarlanmış bireysel rehberlik ve psikolojik danışmanlık hizmetleri, sosyal beceri destek çalışmaları yürütülmekte böylece akran zorbalığı, şiddet gibi davranışlarla karşılaştıklarında baş etme becerilerinin geliştirilmesinin sağlanması ile birlikte sosyal uyumlarının da güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca, Okullarda Şiddetin Önlenmesi Genelgesi kapsamında risk altındaki öğrencilerin erken tespiti ve korunmasına yönelik izleme ve müdahale süreçleri işletilmektedir. Rehber öğretmenler/psikolojik danışmanlar tarafından zorbalığa maruz kalma riski taşıyan özel eğitim ihtiyacı olan öğrenciler takip edilmekte, güvenli başvuru mekanizmaları hakkında bilgilendirilmekte ve gerekli durumlarda bireysel psikolojik danışma desteği sağlanmaktadır. Okullarda yürütülen rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri kapsamında zorbalık davranışı gösteren öğrencilere yönelik psikoeğitim programları uygulanarak bu davranışların azaltılması hedeflenmekte öğretmenlere sınıf içi kapsayıcı uygulamalar konusunda rehberlik edilmektedir. Bu bütüncül yaklaşım sayesinde hem özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin karşılaşılabilecekleri olumsuz durumlarla baş etme becerileri güçlendirilmekte hem de okul genelinde zorbalığın önlenmesine yönelik sürdürülebilir bir sistem oluşturulmaktadır.

Otizm spektrum bozukluğu olan örgün eğitim çağındaki öğrencilerimiz için ileri düzeyde eğitim hizmeti sunulmaktadır. Bu kapsamda yürütülen faaliyetler, otizmlili

öğrencilerimizin eğitimlerini öncelikle akranları ile birlikte aynı sınıfta tam zamanlı veya özel eğitim sınıflarında yarı zamanlı olarak sürdürmeleri esasına dayanmaktadır.

Tam zamanlı kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitimlerini sürdüren otizmlî öğrenciler için okullarda destek eğitim odaları açılmaktadır. Bu odalarda, öğrencilerin eğitim performansları dikkate alınarak bire bir veya küçük gruplar halinde, ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmektedir. Aynı bir sınıfta eğitim almalarına karar verilen otizmlî öğrenciler için resmî ve özel okullar bünyesinde özel eğitim sınıfları açılmaktadır. Öte yandan otizm spektrum bozukluğu olan öğrenciler için farklı kademelerde özel eğitim okulları da açılmaktadır.

Resmî özel eğitim okullarına gündüzlü olarak devam eden otizmlî öğrenciler ile taşıma yoluyla eğitim hizmetinin sürdürüldüğü okullardaki özel eğitim sınıflarında eğitim gören öğrenciler için öğle yemekleri ücretsiz olarak temin edilmektedir.

Resmî özel eğitim okulları ile özel eğitim sınıflarına kayıtlı olan otizmlî öğrenciler, evlerinden okullarına ve okullarından evlerine ücretsiz olarak taşınmaktadır.

Sağlık problemi nedeniyle örgün eğitim kurumlarından yararlanamayan otizmlî öğrencilere evde eğitim hizmeti, sağlık kuruluşlarında yatarak tedavi görenlere ise hastane sınıflarında eğitim hizmeti verilmektedir.

Otizmlî öğrencilerimizin eğitim gördüğü okulların, sınıfların ve uygulama alanlarının fiziki şartları ile donatım materyallerinin iyileştirilmesine yönelik projeler yürütülmektedir.

Otizmlî öğrencilerle çalışan öğretmenlerin ve okul yöneticilerinin mesleki bilgi ve becerilerini artırmak amacıyla hizmet içi eğitimler düzenlenmektedir. Bakanlığımız Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü ile Tohum Türkiye Otizm Erken Tanı ve Eğitim Vakfı arasında imzalanan protokol kapsamında otizm spektrum bozukluğu tanısı olan bireylerin eğitimlerine ilişkin, depremden etkilenen 11 ilimizde özel eğitim okullarında görev yapan ve branşı özel eğitim olmayan okul yöneticilerine yönelik çevrim içi farkındalık eğitimi verilmiştir. Özel eğitim meslek okulları, özel eğitim meslek liseleri ve mesleki ve teknik Anadolu liselerinde kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarının yürütüldüğü sınıflarda görev meslek dersi alanlarında görev yapan 500 öğretmene yönelik “Mesleki Eğitimde Özel Eğitim Uygulamalarının Öğretim Süreçlerine Uyarlanması” eğitici eğitimleri düzenlemiştir. Ayrıca dijital içerikler ve kılavuz materyaller hazırlanmakta ve ilgililerle paylaşılmaktadır.

Akran zorbalığı konusuna ilişkin gelişimsel önleyici ve iyileştirici rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri sistematik biçimde yürütülmektedir. Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği doğrultusunda her eğitim kademesine uygun olarak hazırlanan sınıf rehberlik programları, psikoeğitim uygulamaları ve sosyal duygusal becerilerin geliştirilmesine yönelik yürütülen çalışmalar bu sistemin temelini oluşturmaktadır. Bu kapsamda öğrencilere yönelik farkındalık programları, zorbalığa maruz kalan ve zorbalık davranışı gösteren öğrencilere ayrı ayrı yapılandırılmış psikoeğitim programları, bireysel psikolojik danışma hizmetleri ve risk altındaki öğrencilere yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Aynı zamanda öğretmen ve velilere yönelik bilgilendirme çalışmaları, broşürler ve eğitimler aracılığıyla okul-aile iş birliği güçlendirilerek çok yönlü bir destek mekanizması bulunmaktadır.

Bu kapsamda velilere yönelik olarak; akran zorbalığının tanımı, belirtileri, risk faktörleri ve önleyici yaklaşımlar hakkında bilgilendirme seminerleri ve eğitim programları düzenlenmektedir. Ayrıca ailelere çocuklarının sosyal duygusal gelişimlerini destekleme, sağlıklı iletişim kurma, sınır koyma, dijital ortamda karşılaşılabilecek zorbalık türlerini fark etme ve uygun müdahale yollarını kullanma konularında rehberlik edilmektedir. Ayrıca

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ailelere, çocuklarının yaşadığı zorbalık durumlarını doğru değerlendirme, destekleyici tutum geliştirme ve gerekli durumlarda ilgili kurum ve kuruluşlara yönlendirme konusunda danışmanlık hizmeti sunulmaktadır. Okul-aile iş birliğini güçlendirmek amacıyla bilgilendirici broşürler, materyaller ve dijital içerikler paylaşılmakta; veli toplantıları ve görüşmeler ile ailelerin sürece aktif katılımı teşvik edilmektedir.